

KOMISSIO

KOMISSIION PÄÄTÖS,

tehty 12 päivänä huhtikuuta 1995,

Centro di servizi finanziari ed assicurativi di Triestessä toimiviin yrityksiin 9 päivänä tammikuuta 1991 annetussa Italian laissa N:o 19 olevan 3 artiklan mukaisesti veroetuuksien muodossa kohdistuvista avustustoimenpiteistä

(Ainoastaan italianteksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(95/452/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään kantansa mainitun artiklan määräysten mukaisesti,

sekä katsoo, että

Italian ulkoasiainministeriö on keskustellut samasta asiasta toimivaltaisen komission jäsenen kanssa 2 päivänä kesäkuuta 1993 ja 2 päivänä joulukuuta 1993. Virkamiesten välinen tekninen kokous pidettiin Roomassa 30 päivänä kesäkuuta 1993.

Mitään huomautuksia ei ole tullut miltään jäsenvaltiolta eikä muilta asianomaisilta osapuolilta.

I

- (1) Komissio on 3 päivänä joulukuuta 1992 päivättyssä kirjeessä⁽¹⁾ ilmoittanut Italian hallitukselle päätöksestään ryhtyä perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrättyyn menettelyyn 9 päivänä tammikuuta 1991 annetussa Italian laissa N:o 19 olevan 3 artiklan nojalla Triesten kaupunkiin perustetussa *Centro di servizi finanziari ed assicurativi* tapahtuviin liiketoimiin kohdistuvien, mainitussa laissa säädettyjen veroetuuksien osalta. Komissio on samassa kirjeessä kehottanut Italian hallitusta sekä muita asianomaisia osapuolia esittämään kantansa kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedonannosta ja kirjeen julkaisemisesta.

II

- (2) Italian hallitus on esittänyt huomautuksensa 1 päivänä helmikuuta 1993, 24 päivänä toukokuuta 1993, 15 päivänä kesäkuuta 1993, 16 päivänä syyskuuta 1993, 3 päivänä marraskuuta 1993 ja 31 päivänä tammikuuta 1994 päivättyissä kirjeissä.

III

- (3) Edellä mainitussa 3 päivänä joulukuuta 1993 päivättyssä kirjeessä mainitut avustukset ovat seuraavat:

Italia perustaa Triesten kaupunkiin, 9 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa N:o 19 olevan 3 artiklan nojalla, *Centro di servizi finanziari ed assicurativi* -nimisen, rahoitus- ja vakuutuspalveluja pääasiassa Itävallassa ja Itä-Euroopan maissa tarjoavan keskuksen, jonka toimintaan kuuluu varojen kerääminen kansainvälisillä markkinoilla Italian ulkopuolella; varoja käytetään muualla kuin Italiassa liiketoimissa ulkomaalaisten kanssa. Keskuksessa voi myös toimia ulkomaisia kansainvälisen kaupan välitys- ja avustusyhtiöitä. Keskuksessa toimivien yritysten (pankit, vakuutusyhtiöt, rahoitusvälittäjät, pörssimeklarit, joilla on lupa toimia keskuksessa yhteisön sijoittautumisvapauden nojalla) kotipaikan katsotaan olevan muualla kuin Italiassa pankki- ja valuuttamarkkinoiden osalta. Ne saavat vapautuksen oikeushenkilöiden tuloverosta sekä 50 prosentista paikallisesta tuloverosta keskukselta saatujen tulojen osalta. Itäeurooppalaisten toimijoiden tulot sekä osakeosuuksista tai keskipitkän ja pitkän aikavälin investoinneista Itä-Euroopan maista saadut pääomavoitot vapautetaan puolestaan kokonaan paikallisesta tuloverosta

(¹) EYVL N:o C 78, 15.3.1994, s. 2

kymmenen vuoden ajan keskuksen avaamisen jälkeen. Laissa säädetään myös liiketoimiin kohdistuvien välillisten verojen alennus. Näistä veroetuuksista laissa arvioidaan koituvan 65 miljardin liiran (34,2 miljoonan ecun) talousarviomenot.

IV

- (4) Italian edellä mainittujen säännösten perusteella myöntämien veroetuuksien on oltava peustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan määräysten mukaisia. Itse asiassa nämä etuudet myönnetään yrityksille, jotka harjoittavat liiketoimiaan tietyllä Italian alueella ja jotka ovat siten etuoikeutettuja muualla maassa toimiviin yrityksiin nähden. Kun tämä tapahtuu vilkkaan yhteisön sisäisen rahoitus- ja vakuutuspalvelujen kaupan yhteydessä, kyseiset etuudet ovat yhteensopimattomia yhteismarkkinoiden kanssa, ellei niihin voida soveltaa perustamissopimuksessa määrättyjä poikkeuksia.

- (5) Huomautuksessaan Italian hallitus perustelee poikkeusta sillä, että komission päätöksessä 91/500/ETY⁽¹⁾ Triesten aluetta pidettiin vaikeuksissa olevana alueena perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti ja että tilanne on siitä lähtien huonontunut, muun muassa entisen Jugoslavian tilanteen johdosta.

Italian hallitus korottaa lisäksi, että toimenpiteisiin voidaan joka tapauksessa soveltaa mainitun 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta, sillä niiden tarkoituksena on tukea yhteisön yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämistä. Hankkeen tarkoituksena on tosiaankin edistää rahoitusmarkkinoiden luomista Itä-Euroopan maissa yksityisten pääomien siirron kautta. Yhteisön saama etu korvaisi näin ollen runsaasti valtion tuen aiheuttaman kilpailun vääristymisen; kyseinen vääristymä olisi joka tapauksessa hyvin rajoitettu, eikä se olisi ristiriidassa yhteisen edun kanssa. Komissiolle toimitetuista tilastotiedoista ilmenee, että alueen kaupankäynti entisen Jugoslavian, Unkarin ja Puolan kanssa on laskenut 730 913 miljoonasta liirasta vuonna 1990 459 230 miljoonaan liiraan vuonna 1992. Tästä johtuu Italian hallituksen mukaan tarve elvyttää naapurimaiden taloutta.

- (6) Alueellisella kehityksellä perustellun poikkeuksen osalta komissio toteaa, että 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan soveltamismenettelystä (jäljempänä

'menettely') annettussa tiedonannossa⁽²⁾ mainitut sosioekonomiset arvot eivät ole Triesten alueen kohdalla sellaisella tasolla, että 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia aluetukia voitaisiin myöntää. Kyseiset arvot ovatkin 117,1 bruttokansantuotteen/bruttoarvonlisän osalta sekä 68,6 rakenteellisen työttömyyden osalta, kun kansallinen keskiarvo on 100; vaaditut tasot ovat edellisen kohdalla vähemmän kuin 85 prosenttia ja jälkimmäisen kohdalla enemmän kuin 110 prosenttia kansallisesta keskiarvosta.

Päätöksessä 91/500/ETY komissio on kuitenkin katsonut, että Triesten provinssille voi sen taloudellisten ja maantieteellisten erityispiirteiden vuoksi myöntää 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätyn poikkeuksen aluetukien osalta menettelyn toisen vaiheen käyttöönotossa. Komissio on vahvistanut kyseisen poikkeuksen Italian aluetukien yleisjärjestelmästä 1 päivänä maaliskuuta 1995 tehdyssä päätöksessään.

On kuitenkin otettava huomioon, että vaikka alueen kokonaistilanne on kärsinyt entisen Jugoslavian tilanteen johdosta, sen sosioekonominen arvo, joka lasketaan bruttokansantuotteena henkilöä kohti ostovoimaan verrattuna, on suurempi kuin 75 prosenttia yhteisön keskiarvosta; se on itse asiassa 119 prosenttia, mikä tarkoittaa, että alue ei täytä 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa aluetukien saamiseksi asetettuja vaatimuksia.

Saman menettelyn määräyksien mukaan toiminta-avustuksia voidaan kielteisten ja säilyttävien vaikutustensa johdosta myöntää yksinomaan alueille, jotka täyttävät 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrättyt vaatimukset; tällaisiin avustuksiin voidaan epäilemättä lukea veroetudet, joita ei ole myönnetty alkuinvestoinnista, vaan yrityksen voitoista.

Koska kyseinen alue ei täytä 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrättyjä vaatimuksia, alueen kehittämisellä perusteltuja toiminta-avustuksia ei voida myöntää.

- (7) Mitä tulee 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiseen poikkeukseen yhteisön yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseksi on myönnettävä, että pääomamarkkinoiden kehittäminen Itä-Euroopan maissa yksityisten pääomien siirron kautta on siinä määrin tärkeä yhteisölle, että niin yhteisö kuin sen jäsenvaltiotkaan eivät ole

⁽¹⁾ EYVL N:o L 262, 19.9.1991, s. 29

⁽²⁾ EYVL N:o C 212, 12.8.1988, s. 2

tähän mennessä säästäneet ponnistuksiaan korjataksaan julkisilla varoilla yksityishankkeiden puutetta. Sellaisiin ponnistuksiin kannustava toimenpide noudattaa siten yhtä yhteisön ulkosuhteiden tärkeimmistä suuntaviivoista.

Triesten kaupunki on, perinteisen itään suunnatun avoimuutensa, slaavilaisia kieliä puhuvan vähemmistönsä sekä vakuutus- ja pankkialan kokemuksensa ansiosta, erityisessä ja ainutlaatuisessa asemassa kyseisten hankkeiden edistämiseksi sekä entisen Jugoslavian sodasta pahimmin kärsineiden alueiden välttämättömässä uudelleenrakentamisessa. Italian viranomaisten toimittamien tilastojen perusteella Itä-Euroopan mailla on mahdollisuus nopeaan talouden elpymiseen erityisesti niillä alueilla, joilla Trieste on ollut perinteinen viitekeskus kaupan ja pääoman siirron alalla.

- (8) Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn käyttöönoton aikana komissio oli kuitenkin huomannut, että veroetuudet eivät pelkästään koskeneet Itä-Euroopan maiden, vaan myös Itävallan sekä periaatteessa minkä tahansa muun maan kanssa harjoitettuja liiketoimia, sillä edellytyksenä oli, että yritys toimisi "pääasiallisesti" Itä-Euroopan maiden ja Itävallan kanssa. Mikään yhteisön etu ei perustellut tällaista avustusten laajentamista. Italian hallitus sitoutuu huomautuksissaan rajoittamaan veroetuudet yksinomaan Itä-Euroopan maiden kanssa harjoitettuihin tai niihin suunnattuihin liiketoimiin ja rajoittaa näin ollen toimenpiteen yhteisön tärkeän yhteisen edun mukaiseen hankkeeseen. Käyttöön otetaan rahoitusvalvontatoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää muihin kuin Itä-Euroopan maihin tarkoitettuja kolmenvälisiä rahoitustoimia.
- (9) Komissio toteaa, että kun avustuksen piiriin kuuluvien liiketoimien määrä rajoitetaan edellä olevalla tavalla, avustuksista tulee olennaisia päämäärän saavuttamiseksi, koska, kuten yhteisön ja sen jäsenvaltioiden aiemmin käyttöön otetut rahoitustoimenpiteet osoittavat, tarvitaan julkinen hanke pääomainvestoijien kannustamiseksi toimimaan kyseessä olevilla markkinoilla. On tosin totta, että vain voittoihin suhteessa olevat verohelpotukset voivat toimia tehokkaana kannusteena rahoitusmarkkinoilla, joiden kustannusrakenteen ominaispiirre on ainekustannusten vähäinen osuus.
- (10) Myönnettyjen etuuksien kilpailua vääristävän vaikutuksen osalta Italian hallitus on muistuttanut, että maan verotusjärjestelmä huomioon ottaen etuuden osuus on 48 prosenttia voitosta silloin kun voitot

ovat sellaisella tasolla, että niihin olisi sovellettu korkeinta veroluokkaa. Veroetuuden avulla yritykset voisivat laskea korkotasoaan markkinakorkoihin verrattuna. Komissio katsoo kuitenkin, että tämän suuruinen vääristymä ei ole ristiriidassa yhteisen edun kanssa, vaikkakin on toimittava äärimmäisen varovasti, sillä vain siitä saadut kokemukset voivat todistaa tämän vääristymästä tehdyn ennakoarvion oikeaksi. Tästä syystä, ja mahdollisten vääristävien vaikutusten rajoittamiseksi, sillä pelkästään keinotulevaa luonnetta olevat toimet on rajattava pois, myönnettyjen avustusten enimmäismäärien olisi täytettävä kaksi seuraavaa kumulatiivista edellytystä:

- a) Menetettyjen verotulojen enimmäismäärän on oltava 65 miljardia liiraa. Tämä määrä lasketaan erityisjärjestelyn piirissä olevista liiketoimista tosiasiallisesti maksettujen verojen määrän (liikevoittoverot, paikallisverot, välilliset verot) ja sellaisten verojen määrän erotuksena, jotka olisi Italian tavanomaisen verojärjestelmän mukaan pitänyt maksaa, ellei erityisjärjestelyä olisi otettu käyttöön.
- b) Erityisjärjestelyn piirissä olevien Itä-Eurooppaan suunnattujen lainojen ja investointien kokonaismäärä on enintään 3,5 miljardia ecua.

Italian hallitus katsoo, että nämä kaksi enimmäismäärää ovat suunnilleen samanarvoisia (kun lainoille ja investoinneille lasketaan 2 prosentin tuotto sekä 48 prosentin vero). Verokantaa ja ajan kuluessa mahdollisesti muuttuvaa veroprosenttia koskevien epävarmuustekijöiden johdosta on tarkoituksenmukaista tarkastella järjestelyn vaikutuksia myös suoritettuihin investointeihin nähden. Komissio katsoo sen lisäksi, että tasapainon saavuttamiseksi keskuksen etujen ja kustannusten välille sen toimintaa ei saa rajoittaa yksinomaan Italian ulkopuolella asuviin.

- (11) Edellä mainitun perusteella voidaan katsoa, että Italian suunnittelemat tukitoimenpiteet ovat olennaisia sellaisen toiminnan kehittämisen osalta, josta on suurta etua yhteisölle, ja että ne eivät muuta kaupankäynnin ehtoja yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Viimeinen päätelmä on kuitenkin alistettava jatkuvaan valvontaan sen varmistamiseksi, että todellisuus vastaa ennako-odotuksia.

Toimenpiteen ulottaminen ainoastaan Triesten alueelle — mikä merkitsee etua koko kaupungille ja antaa sille paremman mahdollisuuden kohdata Itä-Euroopan maiden läheisyydestä sekä sijainnistaan entisen Jugoslavian naapurialueena johtuvia vaikeuksia — vähentää toisaalta vääristymisen

kokonaisvaikutusta sekä yhteenkuuluvuuden vastaista vaikutusta yhteisön vähiten kehittyneisiin alueisiin nähden verrattuna tilanteeseen, jossa avustukset olisi ulotettu koko Italian alueelle.

- (12) Edellä mainitun johdosta voidaan päätellä, että kyseinen avustustoimenpide on yhteismarkkinoille soveltuva Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklassa sekä sopimuksen Euroopan talousalueesta 61 ja 62 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä silloin, kun se koskee vain Itä-Euroopan kanssa harjoitettuja liiketoimia, mutta myös, että sen vääristäviä vaikutuksia rahoituspalvelumarkkinoilla on valvottava tarkasti sen käyttöönoton aikana. Siksi on välttämätöntä, että toimenpiteen kestolle asetetaan aikaraja ja että Italian hallituksen on järjestelmällisesti toimitettava erittäin tarkkoja kertomuksia sen tuloksista, niin että komissiolla on mahdollisuus toteuttaa hyvissä ajoin asianmukaisia toimenpiteitä, jos vaikutukset eivät ole ennako-odotusten mukaisia.

Tämän johdosta on asetettava ehtoja, jotka rajoittavat toimenpiteen soveltamisalaa Itä-Euroopan maihin ja määräävät aikarajan sekä velvollisuuden antaa kertomuksia. Koska pysyvän avustusjärjestelmän luomista on vältettävä, on tarkoituksenmukaista rajoittaa kyseisen järjestelmän kesto viiteen vuoteen. On itsestään selvää, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan sekä sopimuksen Euroopan talousalueesta 62 ja 63 artiklan mukainen avustustoimenpiteen arviointi ei vaikuta muiden jäsenmaiden tekemiin päätöksiin niiden omia verolakeja sovellettaessa.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Centro di servizi finanziari ed assicurativi di Triestessa (jäljempänä 'keskus') toimiviin yrityksiin 9 päivänä tammikuuta 1991 annetussa Italian laissa N:o 19 olevan 3 artiklan mukaisesti veroetuuksien muodossa kohdistuvat avustustoimenpiteet soveltuvat yhteismarkkinoille 2—5 artiklassa määrättyillä edellytyksillä.

2 artikla

Luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä, joiden kotipaikka verotuksen osalta on Italia, on oikeus osallistua kaikkiin keskuksessa tapahtuviin liiketoimiin.

3 artikla

Verohuojennusten enimmäismäärä on 65 miljardia Italian liiraa ja enintään 3,5 miljardia ecua toteutetuista investoin-

neista ja lainoista, ja ne koskevat ainoastaan Itä-Euroopan maiden kanssa tehtyjen liiketoimien voittoja. Verohuojennuksia myönnetään vain keskuksessa sen viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana saatuihin voittoihin.

Ennen keskuksen toiminnan alkamista Italian on toteutettava asianmukaiset verotarkastukset varmistaakseen, että liiketoimien vaikutukset eivät avustusten johdosta vääristy sillä tavalla, että avustuksia saisivat muihin kuin Itä-Euroopan maihin kohdistetut liiketoimet, ja ilmoitettava komissiolle kyseisistä toimenpiteistä heti, kun ne on otettu käyttöön. Mailta, jotka saavat lainoja tai investointeja keskuksen kautta, on saatava yksipuolinen julistus, jossa ne sitoutuvat antamaan vapaasti käytettäväksi kyseessä olevien varojen määränpäätä ja todellista omistusta koskevat tiedot, niin että toteutettujen liiketoimien avoimuus voidaan taata.

4 artikla

Italian on ilmoitettava komissiolle kaikista 9 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa N:o 19 olevan 3 artiklan soveltamista koskevista yleisistä toimenpiteistä viidentoista päivän kuluessa niiden käyttöönotosta.

5 artikla

1. Italian on ilmoitettava komissiolle keskuksen toiminnan alkamisesta viidentoista päivän kuluessa sen tapahtumisesta.

2. Italian on toimitettava komissiolle vuosittain 30 päivään kesäkuuta mennessä yksityiskohtainen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta. Kertomuksen on sisällettävä seuraavat kohdat:

- luettelo yrityksistä, jotka ovat saaneet luvan toimia keskuksessa,
- toteutettujen yksittäisten liiketoimien määrä sekä rahamäärät, eriteltynä veroetuuksiin oikeutettujen liiketoimien luokittelun mukaan,
- keskuksen kuhunkin veroetuuksiin oikeutettuun liiketoimien lajiin soveltama keskimääräinen korkokanta,
- tosiasiallisesti myönnettyjen veroetuuksien kokonaismäärä verolajeittain luokiteltuna. Veroetuuden määrä on laskettava erikoisjärjestelyn piirissä olevista liiketoimista tosiasiallisesti maksetun veron ja Italian tavanomaisen verojärjestelmän mukaan kannettavan veron erotuksena.

3. Italian on viipymättä toimitettava komissiolle kaikki keskuksen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot, jotka komissio pyytää. Jos komissio toteaa, että valvonta on tehotonta, erityisesti silloin kun varoja investoidaan suorasti tai epäsuorasti muissa kuin Itä-Euroopan maissa, Italian on toteutettava komission määräämät valvontatoimenpiteet.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 12 päivänä huhtikuuta 1995.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen
